

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичний
Кафедра фармакології та фармакотерапії

ПЕРША ДОЛІКАРСЬКА ДОПОМОГА З ОЗНАЙОМЧОЮ МЕДИЧНОЮ ПРАКТИКОЮ

(назва освітньої компоненти)

РОБОЧА ПРОГРАМА освітньої компоненти

підготовки	<u>другий (магістерський) рівень</u>
галузі знань	<u>22 Охорона здоров'я</u>
спеціальності	<u>226 Фармація, промислова фармація</u>
освітньої програми	<u>Технології парфумерно-косметичних засобів</u>
спеціалізації	<u>(найменування освітньої програми)</u>

2023 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою спеціальності Фармація, промислова фармація освітньої програми Технології парфумерно-косметичних засобів денної та заочної форми навчання для здобувачів вищої освіти 2, 3 курсу.

Розробники: ШТРИГОЛЬ Сергій, завідувач кафедри фармакології та фармакотерапії, д.мед.н., професор
БЄЛІК Галина, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.фарм.н., доцент
САВОХІНА Марина, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент
ЖАБОТИНСЬКА Наталія, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фармакології та фармакотерапії

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Зав. кафедри

(підпис)

проф. Сергій ШТРИГОЛЬ
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні методичної профільної комісії з біомедичних дисциплін

Протокол від «01» вересня 2023 року № 1

Голова профільної комісії

(підпис)

проф. Надія КОНОНЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: обов'язкова

Передумови вивчення освітньої компоненти: вивчення освітньої компоненти «Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою» спирається на базові знання, здобуті студентами під час вивчення таких освітніх компонент, як «Фізіологія та анатомія людини», «Латинська мова».

Предметом вивчення освітньої компоненти «Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою» є надання першої долікарської допомоги при різних невідкладних станах; догляд за хворими; десмургія; техніка виконання різних маніпуляцій та процедур.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться **90** **годин** **3 кредити ECTS.**

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою» є навчити здобувачів вищої освіти алгоритмам надання першої долікарської допомоги потерпілим та хворим при нещасних випадках і невідкладних станах, ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями догляду за хворими та технікою виконання різних маніпуляцій та процедур.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою» є формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок з надання першої долікарської допомоги при ранах та кровотечах, опіках та відмороженнях, вивихах та переломах кісток, черепно-мозковій травмі, пошкодженнях грудної клітки, шоці, термінальних станах, гострій хірургічній інфекції, невідкладних станах у хворих на хірургічні і терапевтичні захворювання, отруєннях, укусах тварин, раптових пологах, ознайомлення здобувачів вищої освіти з технікою виконання різних маніпуляцій (постановка клізм, банок, гірчицників, накладання бинтових пов'язок тощо).

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

- *інтегральна:*

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності та практичній косметології галузі охорони здоров'я на соціально-орієнтованих засадах або у процесі навчання, що передбачає проведення хімічних, біофармацевтичних, біомедичних, соціологічних та ін. досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; інтегрувати знання, критично осмислювати та вирішувати складні питання, приймати рішення у складних непередбачуваних умовах, формулювати судження за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; зрозуміло і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

- *загальні:*

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

ФК 3. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 21. Здатність ідентифікувати прогнозовані та не прогнозовані ускладнення внаслідок проведення косметологічних процедур, обирати та застосовувати раціональні методи їх попередження, володіти технологіями невідкладної допомоги при їх виникненні.

Інтегративні кінцеві *програмні результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 7. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН 15. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен *знати*:

- причини виникнення невідкладних станів.
- основні клінічні прояви невідкладних станів.
- алгоритм надання домедичної допомоги при невідкладних станах.

вміти:

- визначати ознаки хвороб та патологічних станів, що потребують обов'язкового втручання лікаря, які не підлягають усуненню на етапі домедичної допомоги в умовах аптечного закладу або виробництва та вживати необхідні заходи (знятання джигуту тощо) на догоспіタルному етапі;

- накладати різні види бинтових пов'язок, асептичну пов'язку;

- здійснювати тимчасову зупинку кровотеч;

- проводити транспорту іммобілізацію за допомогою стандартних шин та підручних засобів;

- оцінювати функціональний стан пацієнта (вимірювати АТ, ЧСС, ЧДР та ін.);

- надавати першу домедичну допомогу при опіках та відмороженнях, травмах, стенокардії, інфаркті міокарду, нападі бронхіальний астмі, інсульті, гіпер- та гіпогліке- мічній комі, нападі епілепсії, шоці, отруєннях, укусах комах та тварин, раптових пологах тощо, використовуючи прості маніпуляції (внутрішньом'язові, підшкірні ін'екції, накладення пов'язок);

- надавати першу домедичну допомогу при отруєнні лікарськими засобами або хімічними реактивами та отруйними рослинами.

володіти:

- навичками надання домедичної допомоги хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Усього	денна форма					Усього	заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Змістовий модуль 1. Перша долікарська допомога при термінальних станах, кровотечах та ранах, опіках та відмороженнях</i>												
Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	6	2	-	4		2	6	1		4		4

Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	6		-	4		2	6					4
Тема 3. Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	7		-				7					6
Тема 4. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі	7		-	4		2		9			4	6
Тема 5. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	3		-			2	7					6
Тема 6. Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги	8	1	-	4			8					6
Тема 7. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Контроль змістового модуля 1	8		-	4		3		8		4	-	6
Разом за змістовим модулем 1	30	3	-	16	-	11	51	1	12			38

Змістовий модуль 2. Ознайомча медична практика

Тема 8. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи лікувального закладу. Асептика та антисептика. Правила власної безпеки при наданні ПДД. Догляд за хворими	11		-	4		7	7					6
Тема 9. Ознайомлення з роботою маніпуляційного, перев'язувального та процедурного кабінету лікувального закладу. Лікувальні процедури. Флеботомія. Десмургія	9	1	-	4		14	7	1		2		6
Тема 10. ПДД при травмах. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Пошкодження грудної	12		-	4		7	8			2		6

клітки. Черепно-мозкова травма. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.											
Тема 11. ПДД при різних невідкладних станах. Невідкладні стани при хіургічних захворюваннях. Невідкладні стани при терапевтичних та неврологічних захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	10	2	-	4		4	9			2	6
Тема 12. Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги <i>Контроль змістового модуля 2</i>	7		-	4		3	6				6
Разом за змістовим модулем 2	58	3	-	20	-	35	37	1	-	6	-
Семестровий диф. залік з модуля	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2	-
Усього годин	90	6	-	38	-	46	90	2		20	68

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Перша долікарська допомога при термінальних станах, кровотечах та ранах, опіках та відмороженнях

Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого. Поняття про домедичну допомогу. Закон України «Про екстрену медичну допомогу». Алгоритм первинного огляду постраждалого. Поняття про повторний та вторинний огляд постраждалого.

Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Поняття про термінальні стани. Алгоритм проведення реанімаційних заходів. Техніка серцево-легеневої реанімації (алгоритм ABCD). Втоплення: визначення, клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД.

Тема 3. Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Поняття шок. Класифікація шоків. Клінічні прояви різних видів шоку (гіповолемічного, кардіогенного, анафілактичного, інфекційно-токсичного шоків). Алгоритм надання ПДД при різних видах шоку.

Тема 4. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Визначення поняття кровотеча та крововтрата. Класифікація кровотеч. Загальні та місцеві ознаки кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Алгоритм ПДД при внутрішній кровотечі.

Тема 5. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Поняття про рани. Класифікація ран. Клінічні прояви ран. Алгоритм надання ПДД при пораненнях.

Тема 6. Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги Визначення поняття опіки. Класифікація опіків. Клінічна картина термічних опіків. Визначення площі опіків. Алгоритм надання ПДД при термічних опіках.

Відмороження. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при відмороженнях.

Тема 7. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Хімічні опіки. Клінічна картина при опіках кислотами та лугами. Алгоритм надання ПДД при хімічних опіках. Сонячний та тепловий удар. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при сонячному та тепловому ударі. Електротравма. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при електротравмі. Ураження блискавкою. Клінічні прояви. Алгоритм надання ПДД при ураженні блискавкою.

Контроль змістового модуля I.

Змістовий модуль 2. Ознайомча медична практика

Тема 8. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи лікувального закладу.

Асептика та антисептика. Правила власної безпеки при наданні ПДД. Догляд за хворими. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи закладу охорони здоров'я. Поняття про асептику. Профілактика повітряно-краплинної інфекції. Профілактика контактної інфекції. Профілактика імплантаційної інфекції. Поняття про антисептику. Види антисептики. Правила особистої безпеки при наданні ПДД. Загальний та спеціальний догляд за хворими. Догляд за очима, носовими ходами, ротовою порожниною. Догляд за шкірою, волоссям, нігтями у хворого. Профілактика пролежней у тяжкохворих. Оцінка функціонального стану хворого (вимірювання температури, артеріального тиску, частоти пульсу та дихання).

Тема 9. Ознайомлення з роботою маніпуляційного, перев'язувального та процедурного кабінету лікувального закладу. Лікувальні процедури. Флеботомія. Десмургія. Ознайомлення з роботою маніпуляційного та процедурного кабінету. Техніка проведення лікувальних процедур (постановки гірчичників, медичних банок, зігріваючого компресу, грілки, міхура з льодом, використання п'явок, промивання шлунку (зондове та беззондове), очисних та лікувальних клізм. Маніпуляції (внутрішньом'язові та підшкірні ін'єкції). Поняття про флеботомію. Ознайомлення з роботою перев'язувального кабінету. Поняття про десмургію. Види пов'язок. Правила накладання м'яких бинтових пов'язок.

Тема 10. Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Черепно-мозкова травма. Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Визначення поняття «травма». Класифікація травм. Закриті ушкодження м'яких тканин: класифікація, клінічні ознаки, алгоритми надання ПДД при закритих ушкодженнях м'яких тканин. Переломи кісток: класифікація, клінічні ознаки відкритих та закритих переломів, алгоритм надання ПДД. Вивихи суглобів: класифікація, клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД. Черепно-мозкова травма: причини, класифікація, клінічні ознаки, алгоритм надання ПДД. Пошкодження грудної клітки: класифікація, клінічні ознаки закритої травми грудної клітки, проникаючої травми грудної клітки, алгоритм надання ПДД при закритій та прониклій травмі грудної клітки. Пневмоторакс. Види пневмотораксу. Алгоритм надання ПДД при пневмотораксі. Переломи ребер. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при переломі ребер.

Тема 11. Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних, терапевтичних та неврологічних захворюваннях захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Хірургічна інфекція. Види ранової інфекції. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД. Мастит. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при маститі. Бешихове запалення. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при бешисі. Панарицій. Види панарицію. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при панарицію. Лімфаденіт. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при лімфаденіті. Гострий живіт. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гострому животі. Напад стенокардії. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при нападі стенокардії. Інфаркт міокарда. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при інфаркті міокарду. Інсульт. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при інсулті. Бронхіальна астма. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при бронхіальній астмі. Епілепсія. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при епілепсії. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна кома. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД.

Тема 12. Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Гострі отруєння. Класифікація. Загальні клінічні прояви. Отруєння речовиною, яка потрапила в організм через шлунково-кишковий тракт (алкогolem, грибами, харчовими токсинами, наркотичними речовинами, пестицидами). Алгоритм ПДД при отруєнні невідомою речовиною, яка потрапила в організм через шлунково-кишковий тракт. Отруєння

речовиною, яка потрапила в організм через дихальні шляхи (чадним газом). Алгоритм надання ПДД при отруєнні чадним газом або іншою інгаляційною токсичною речовиною. Особливості надання ПДД при отруєнні невідомою речовиною, яка потрапила в організм через очі або шкіру. Раптові пологи. Ознаки раптових пологів. Алгоритм надання ПДД при раптових пологах.

Контроль змістового модуля № 2.

Семестровий контроль модуля 1.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	2	1
2	Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.		
3	Тема 3. Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.		
4	Тема 4. Кровотеча і крововтрата. Методи тимчасової зупинки кровотечі		
5	Тема 5. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
6	Тема 6. Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
7	Тема 7. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 1</i>		
8	Тема 8. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи лікувального закладу. Асептика та антисептика. Правила власної безпеки при наданні ПДД. Догляд за хворими.		1
9	Тема 9. Ознайомлення з роботою маніпуляційного, перев'язувального та процедурного кабінету лікувального закладу. Лікувальні процедури. Флеботомія. Десмургія.		
10	Тема 10. Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Черепно-мозкова травма. Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
11	Тема 11. Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних, терапевтичних та неврологічних захворюваннях. захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2	1
12	Тема 12. Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 2</i>		
Усього годин		6	2

7. Теми семінарських занять (непередбачено робочим навчальним планом)

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	4	4
2	Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Алгоритм надання		

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
	першої долікарської допомоги.		
3	Тема 3. Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.		
4	Тема 4. Кровотеча і крововтракта. Методи тимчасової зупинки кровотечі	4	4
5	Тема 5. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
6	Тема 6. Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги		
7	Тема 7. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 1</i>	4	4
8	Тема 8. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи лікувального закладу. Асептика та антисептика. Правила власної безпеки при наданні ПДД. Догляд за хворими.	4	
9	Тема 9. Ознайомлення з роботою маніпуляційного, перев'язувального та процедурного кабінету лікувального закладу. Лікувальні процедури. Флеботомія. Десмургія.	4	2
10	Тема 10. Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Черепно-мозкова травма. Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	4	2
11	Тема 11. Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних, терапевтичних та неврологічних захворюваннях. захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	4	
12	Тема 12. Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 2</i>	4	2
13	Семестровий диф. залік з модуля	2	2
Усього годин		38	20

9. Теми лабораторних занять (непередбачено робочим навчальним планом)

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Поняття про домедичну допомогу. Нормативно-правові засади надання домедичної допомоги. Алгоритм огляду постраждалого.	2	4
2	Тема 2. Загальні питання реаніматології. Термінальні стани та проведення реанімаційних заходів. Втоплення. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2	4
3	Тема 3. Шок. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	2	6
4	Тема 4. Кровотеча і крововтракта. Методи тимчасової зупинки кровотечі		6
5	Тема 5. Рани м'яких тканин. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	2	6
6	Тема 6. Термічні травми (опіки та відмороження). Алгоритм надання першої долікарської допомоги		6
7	Тема 7. Хімічні опіки. Сонячний, тепловий удар. Електротравма. Ураження блискавкою. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. <i>Контроль змістового модуля 1</i>	3	6

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
8	Тема 8. Ознайомлення зі структурою та організацією роботи лікувального закладу. Асептика та антисептика. Правила власної безпеки при наданні ПДД. Догляд за хворими.	7	6
9	Тема 9. Ознайомлення з роботою маніпуляційного, перев'язувального та процедурного кабінету лікувального закладу. Лікувальні процедури. Флеботомія. Десмургія.	14	6
10	Тема 10. Травма. Закриті ушкодження м'яких тканин. Пошкодження кісток і суглобів. Черепно-мозкова травма. Пошкодження грудної клітки. Алгоритм надання першої долікарської допомоги	7	6
11	Тема 11. Хірургічна інфекція. Невідкладні стани при хірургічних, терапевтичних та неврологічних захворюваннях. захворюваннях. Алгоритм надання першої долікарської допомоги.	4	6
12	Тема 12. Отруєння. Укуси тварин. Раптові пологи. Алгоритм надання першої долікарської допомоги. Контроль змістового модуля 2	3	6
Усього годин		46	68

Завдання для самостійної роботи

1. Поняття медичної деонтології та етики.
2. Поняття догляд за хворими. Види догляду за хворими. Гігієнічне утримання хвого (догляд за тілом, вухами, носом, ротовою порожниною, волоссям, нігтями). Заходи щодо профілактики пролежнів.
3. Поняття «стерилізація». Способи стерилізації виробів медичного призначення. Методи контролю якості стерилізації інструментарію.
4. Життєво важливі функції людини та їх оцінка.
5. Заходи першої долікарської допомоги при знаходженні стороннього тіла в дихальних шляхах залежно від стану свідомості постраждалого.
6. Втоплення. Алгоритм надання ПДД при втопленні.
7. Алгоритм надання ПДД при проникаючих та непроникаючих вогнепальних пораненнях.
8. Особливості транспортування постраждалих при різних пораненнях.
9. Алгоритм надання ПДД при ураженні близькавкою.
10. Алгоритм надання ПДД при загальному охолодженні.
11. Шини. Стандартні та імпровізовані шини. Правила транспортної іммобілізації при переломах кісток кінцівок.
12. Пошкодження хребта. Алгоритм надання ПДД при пошкодженнях хребта. Правила транспортування постраждалих з пошкодженням хребта.
13. Клінічні ознаки абсцесу, флегмони, флебіту. Алгоритм надання ПДД.
14. Защемлена грижа. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД.
15. Гіпертонічний криз. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гіпертонічному кризі.
16. Гіперглікемічна кома. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гіперглікемічній комі.
17. Гіпоглікемічна кома. Клінічні ознаки. Алгоритм надання ПДД при гіпоглікемічній комі.
18. Особливості догляду за немовлям. Догляд за породиллям.
19. Методи детоксикації при отруєннях.
20. Укуси тварин. Алгоритм надання ПДД при укусах тварин.

Контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється під час практичних занять у вигляді тестових завдань та ситуаційних завдань.

11.Індивідуальні завдання (непередбачено робочим навчальним планом)

12. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль включає перевірку теоретичних знань, виконання ситуаційних завдань, практичних навичок та тести успішності навчання.

Модуль 1 (денна)			
№ Практичного заняття	Оцінка	Кількість балів	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1			
Практичне заняття 1-4	відмінно	5	Тести – 3 бали Усне опитування, виконання завдань, практичні навички – 2 бали
	добре/уже добре	4-4,5	
	задовільно	3-3,5	
	незадовільно	0-2,5	
Контроль змістового модуля № 1	відмінно	27-30	Задачі – 4 балів (по 2 бали за 1 задачу) Тести – 26 балів (по 1 балу за 1 тест)
	добре/уже добре	23-26,5	
	задовільно	18-22,5	
	незадовільно	0-17,5	
Всього за ЗМ 1		30-50	Поточні бали + контроль ЗМ 1
Змістовий модуль 2			
Практичне заняття 5-9	відмінно	4	Тести – 3 бали Інші види робіт - 1 бал (ситуаційні завдання; усне опитування).
	добре/уже добре	3-3,5	
	задовільно	2,5	
	незадовільно	0-2	
Контроль змістового модуля № 2	відмінно	27-30	Задачі – 4 балів (по 2 бали за 1 задачу) Тести – 26 балів (по 1 балу за 1 тест)
	добре/уже добре	23-26,5	
	задовільно	18-22,5	
	незадовільно	0-17,5	
Всього за ЗМ 2		30-50	Поточні бали + контроль ЗМ 2
Всього за Модуль 1		60-100	Бали за ЗМ 1+ЗМ 2

* ЗМ – змістовий модуль

Модуль 1 (заочна)			
№ практичного заняття	Оцінка	Кількість балів	Критерії оцінювання
Практичне заняття 1, 2, 3 (Теми 1-7)	відмінно	10	Тести – 6 балів Інші види робіт - 4 бали (ситуаційні завдання; усне опитування)
	добре/уже добре	7,5-9,5	
	задовільно	6-7	
	незадовільно	0-5,5	
Контроль ЗМ 1	відмінно	18 - 20	Тести – 10 балів Ситуаційні завдання 1- 5 балів Ситуаційні завдання 2- 5 балів
	добре/уже добре	15 - 17,5	
	задовільно	12-14,5	
	незадовільно	0-11,5	
Всього за ЗМ 1		30-50	Поточні бали + контроль ЗМ 1
Практичне заняття 4,5 (Теми 8-12)	відмінно	15	Тести – 10 балів Інші види робіт - 5 балів (ситуаційні завдання; усне опитування)
	добре/уже добре	12-14,5	
	задовільно	9-11,5	
	незадовільно	0-8,5	
Контроль ЗМ 2	відмінно	18 - 20	Тести – 10 балів Ситуаційні завдання 1- 5 балів Ситуаційні завдання 2- 5 балів
	добре/уже добре	15 - 17,5	
	задовільно	12-14,5	
	незадовільно	0-11,5	

Всього за ЗМ 2	30-50	Поточні бали + контроль ЗМ 2
Всього за Модуль 1	60-100	Поточні бали + контроль ЗМ 1+контроль ЗМ 2

ОЦІНКА З ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЗА МОДУЛЬ

Національна школа	Шкала ECTS	Рейтингова оцінка, бали
5 – відмінно	A – відмінно	90-100
4 – добре	B – дуже добре	82-89
	C – добре	74-81
3 – задовільно	D – задовільно	64-73
	E – достатньо (задовільняє мінімальні критерії)	60-63
2 – незадовільно	FX – незадовільно	35-59
не допущений	F – незадовільно (потребна додаткова робота)	1-34

Оцінка «відмінно» за практичне заняття виставляється при умові свідомого, правильного і повного засвоєння матеріалу. Відповіді на теоретичні питання впевнені, аргументовані та логічні. Здобувач вищої освіти самостійно здатний застосувати знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок та надав правильну відповідь на всі тести успішності навчання.

Оцінка «добре» виставляється за свідому і повну відповідь на теоретичні питання, але з деякими неточностями, які здобувач вищої освіти сам виправляє. Відповідь достатньо обґрунтована, незначне порушення послідовності. Здобувач вищої освіти самостійно, але з певною допомогою викладача здатний застосувати свої знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок та надав правильну відповідь не менш ніж на 75 % тестів успішності навчання.

Оцінка «задовільно» виставляється за свідому, з незначними помилками відповідь на питання, які здобувач вищої освіти виправляє за допомогою викладача. Мають місце деякі порушення логічності і послідовності. Здобувач вищої освіти здатний самостійно застосувати знання і виконувати ситуаційні завдання та практичні навички за вказівками викладача та надав правильну відповідь не менш ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Оцінка «незадовільно» виставляється за відповідь з великими помилками і прогалинами, де мають місце лише фрагменти знань. Відсутність самостійності у використанні набутих знань і виконанні ситуаційних завдань та практичних навичок та якщо надано правильну відповідь менше ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Після вивчення освітньої компоненти «Перша долікарська допомога з ознайомчою медичною практикою» здобувачі вищої освіти повинні **знати** причини виникнення невідкладних станів, основні клінічні прояви невідкладних станів та алгоритм надання домедичної допомоги при невідкладних станах; **вміти:** визначати ознаки хвороб та патологічних станів, що потребують обов'язкового втручання лікаря, які не підлягають усуненню на етапі домедичної допомоги в умовах аптечного закладу або виробництва та вживати необхідні заходи (знеболювання та накладення джуту тощо) на догоспітальному етапі; накладати різни види бинтових пов'язок, асептичну пов'язку; здійснювати тимчасову зупинку кровотеч; проводити транспортну іммобілізацію за допомогою стандартних шин та підручних засобів; оцінювати функціональний стан пацієнта (вимірювати АТ, ЧСС, ЧДР та ін.); надавати першу домедичну допомогу при опіках та відмороженнях, травмах, стенокардії, інфаркті міокарду, нападі бронхіальний астмі, інсульті, гіпера- та гіпоглікемічній комі, нападі епілепсії, шоці, отруєннях, укусах комах та тварин, раптових пологах тощо, використовуючи прості маніпуляції (внутрішньом'язові, підшкірні ін'екції, накладення пов'язок); надавати першу домедичну допомогу при отруєнні лікарськими засобами або хімічними реактивами та отруйними рослинами; **волідіти:** навичками надання домедичної допомоги хворим при невідкладних станах та постраждалиим у екстремальних ситуаціях.

13.Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточний контроль здійснюється на підставі тестового контролю, усного опитування, виконання ситуаційних завдань за кожною темою та контролів змістових модулів з освітньої компоненти, до складу яких входять тестові та ситуаційні завдання за всіма темами змістового модуля. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового диф. заліку.

14.Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти;
2. Робоча програма освітньої компоненти;
3. Календарно-тематичні плани лекцій, практичних занять;
4. Конспект та мультимедійні презентації лекцій з освітньої компоненти;
5. Перелік теоретичних питань для самостійної роботи та для підготовки до контролів змістових модулів;
6. Методичні вказівки з освітньої компоненти для викладача;
7. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів вищої освіти;
8. Методичні рекомендації до аудиторної та позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
9. Методичні рекомендації з проходження навчальної ознайомчої медичної практики;
10. Методичні рекомендації з підготовки контролів змістових модулів з освітньої компоненти;
11. Збірник тестових завдань до практичних занять;
12. Ситуаційні завдання до практичних занять;
13. Перелік практичних навичок;
14. Методичні рекомендації з техніки виконання практичних навичок;
15. Навчальне обладнання та технічні засоби навчання (фантоми-муляжі, наочні матеріали, вироби медичного призначення);
16. Відеофільми, що рекомендовані МОЗ України.

17.Рекомендована література

Основна

1. Перша долікарська допомога : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / I.B. Кіреєв, О.О. Рябова, Н.В. Жаботинська та ін. ; за ред. I.B. Кіреєва. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 208 с.
2. Лекції з першої долікарської допомоги : навчальний посібник / I. B. Кіреєв, О. О. Рябова, Н. В. Жаботинська та ін.; за ред. I. B. Кіреєва. — Харків : НФаУ, 2021. — 108 с.

Допоміжна

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М. Касевич. – 2-е видання, виправлене – К. : Медицина, 2009. – 424 с.
2. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навчальний посібник. – К.: Здоров'я, 2002 – 223с.

18.Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах [Електронний ресурс] : наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text>
2. НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Національний Фармацевтичний Університет. – Режим доступу : <http://pharmel.kharkiv.edu/>
3. Сайт кафедри фармакології та фармакотерапії <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/>
4. Бібліотека НФаУ: <https://lib.nuph.edu.ua/>
5. First Aid [Електронний ресурс] : Web-based Integrated 2010 & 2015 American Heart Association and American Red Cross Guidelines for First Aid. – Режим доступу : <https://eccguidelines.heart.org/index.php/circulation/aha-red-cross-first-aid-guidelines/part-15-first-aid/>

6. Highlights of the 2015 American Heart Association [Електронний ресурс] : Guidelines Update for CPR and ECC. – Режим доступу : <https://eccguidelines.heart.org/wp-content/uploads/2015/10/2015-AHA-Guidelines-Highlights-English.pdf>

7. First aid [Електронний ресурс] / Mayo Foundation for Medical Education and Research. – Режим доступу : <http://www.mayoclinic.org/first-aid>